



PATVIRTINTA
Įstaigos dalininkų susirinkime
2023-04-26

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS „EUROPOS NAMAI“,
Į. K. 124862099**

2022 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

1. VŠĮ „EUROPOS NAMAI“ (toliau – ĮSTAIGA) VEIKLOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI
Įstaigos veiklos tikslai:

- skatinti piliečių sampratą ir stiprinti jų pozityvias nuostatas dėl šalies integracijos į regionines, tokias kaip Europos Sąjunga, ir tarptautines organizacijas,
- kelti Lietuvos žmonių pilietinį sąmoningumą bei skatinti jų aktyvų dalyvavimą visuomeniniame ir valstybės gyvenime,
- didinti piliečių žinias ir aktyvumą pagrindinių žmonių teisių apsaugos srityje,
- skleisti nešališką informaciją Lietuvoje ir užsienyje apie Lietuvos politinį, ekonominį, socialinį bei kultūrinį gyvenimą,
- puoselėti solidarios pilietinės visuomenės kūrimą.

Įstaigos veiklos uždaviniai:

- padėti Lietuvos visuomenei aktyviai dalyvauti regioninių tokių, kaip Europos Sąjungos, ir tarptautinių organizacijų, veikloje; didinti Lietuvos piliečių žinias ir supratimą apie tarptautinės politikos aktualijas ir narystės tarptautinėse organizacijose suteiktas teises; padėti Lietuvos visuomenei išnaudoti narystės tarptautinėse organizacijose teikiamas galimybes;
- prisidėti kuriant demokratinę pilietinę visuomenę; skatinti visuomenės pilietinį aktyvumą; ugdyti europietišką Lietuvos visuomenę.

2. ĮSTAIGOS VEIKLOS REZULTATAI

2.1. ĮGYVENDINTI PROJEKTAI

- ✓ „Žinau, ką renku savivaldoje“, finansuojamas Aktyvių piliečių fondo, 2020 m. lapkritis – 2023 m. lapkritis.
- ✓ Critical Thinkers, finansuojamas Erasmus+ programos, 2021 m. rugpjūtis – 2023 m. liepa.
- ✓ „Naujoji švietimo paradigma konkurencinėmis sąlygomis“, finansuojamas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos lėšomis, 2018 m. lapkričio mėn. – 2022 vasario mėn.
- ✓ „Švietimas po NVO didinamuoju stiklu“, remiamas Aktyvių piliečių fondo, finansuojamo Europos ekonominės erdvės (EEE) ir Norvegijos finansinių mechanizmų lėšomis, 2020 m. lapkričio mėn. – 2022 m. spalio mėn. (pratęstas iki 2023 m. sausio mėn.)

2.1.1. ŽINAU, KĄ RENKU SAVIVALDOJE

2020 m. lapkričio mėn. pradėtas įgyvendinti projektas „Žinau, ką renku savivaldoje“. Projektas vykdomas iki 2023 m. lapkričio mėn.

Pagrindinis finansavimo šaltinis: EEE finansinio mechanizmo Aktyvių piliečių fondas.

Projekto dalinio kofinansavimo šaltiniai: Europos Parlamento, Europos politikos analizės centro, NVO fondo lėšos.

Projektu siekiama skatinti jaunų žmonių aktyvų, informuotą ir sąmoningą dalyvavimą vietos savivaldos rinkimuose ir vietos sprendimų priėmimo per išrinktą politikų veiklos stebėseną.

Planuojami projekto rezultatai:

1. Stipresnis savanorių tinklas, veikiantis bent 50 Lietuvos savivaldybių, per 200 kokybiškai pilietinėse veiklose dalyvaujančių jaunų žmonių,
2. Gilesnės jaunų žmonių pilietinės žinios ir stipresni gebėjimai dalyvauti viešajame gyvenime per neformalų pilietinį ugdymą (3 nauji metodai, 60 partnerysčių su ugdymo įstaigomis, 120 edukacinių užsiėmimų),
3. Aktyvesnis ir sąmoningesnis jaunų žmonių dalyvavimas priešrinkiminėse veiklose ir rinkimuose, pasitelkiant virtualią platformą ir gyvas diskusijas (1 platforma, 1 kampanija, bent 60 debatų),
4. Daugiau jaunų žmonių 30-yje savivaldybių vykdo ilgalaikę politikų stebėseną ir dalyvauja vietos sprendimų priėmimo (1 platforma, 1 kampanija, 60 diskusijų).

Projekto partneriai: asociacija „Klaipėdos jaunimo organizacijų apskritasis stalas“ ir asociacija „Jaunimo laisvalaikis“.

2022 m. įgyvendintos veiklos:

2022.04.02 surengta trečioji mentorių seminarų sesija, kurios metu su mentoriais aptartas stebėsenos procesas ir stebėsenos diskusijų organizavimas, pagerinti politikų stebėsenos įgūdžiai (peržiūrėti pavyzdžiai), aptartas tolesnis veiklos planas., Mokymuose dalyvavo 10 dalyvių. Dalyviai apmokyti būti mentoriais kitiems savanoriams vykdant stebėsenos veiklas.

2022.07.22-24 surengti pirmieji mokymai, skirti pasiruošimui artėjantiems savivaldos rinkimams. Mokymuose savanoriai sužinojo daugiau apie demokratijos ir rinkimų principus (Europos Parlamento biuro Lietuvoje atstovų užsiėmimas), apie savivaldos veikimo principus (VU TSPMI Jogilės Ulinskaitės užsiėmimas), apie informacijos apie politikus rinkimo ir apdorojimo principus (Mindaugo Aušros iš LRT užsiėmimas), diskusijų su politikais organizavimo aspektus (diskusija su žurnalistais Edvardu Kubiliumi ir Roberta Tracevičiūte), treniravosi diskusijoje su politikais (dalyvavo vietos politikai ir kandidatai: Andrius Šatevičius (Trakų r. meras), Dovydas Bliujus (Elektrėnų r. savivaldybės tarybos narys), Artūras Zuokas (Vilniaus m. savivaldybės tarybos narys). Taip pat gerino diskusijų ir edukacinių užsiėmimų organizavimo gebėjimus su tinklo savanoriais.

2022.09.10-11 vyko antrosios edukacijų dirbtuvės Klaipėdoje. Jų metu sukurtas ir išbandytas 1 interaktyvus edukacijų metodas (dalyvaujamas biudžetas) bei testuoti ankstesnėse dirbtuvėse sukurti metodai. Metodai taikomi vedant edukacijas mokyklose. Jauni žmonės pagerino savo kompetencijas pilietiškumo ir neformalaus ugdymo srityse.

2022 m. surengti edukaciniai užsiėmimai: 2022.08.05 Jaunimo metų renginio metu, Naujosios Akmenės parke, 21 dalyvis; 2022.10.18 Lentvaryje vykusioje „Pilietiškumo mokykloje“, dalyvavo 16 mokinių.

2022.10.27 oficialiai startavo internetinė merų pažadų stebėsenos platforma, pristatyta socialiniuose tinkluose „Facebook“ ir „Instagram“ bei LRT laidose „Labas rytas, Lietuva“ ir „10-12“. Platformos nuoroda: <https://www.zinaukarenku.lt/>

2022 metais startavo merų pažadų stebėsenos diskusijos, kuriose buvo aptariami prieš rinkimus duoti pažadai, vietos aktualijos ir skatinamas tiesioginis bendravimas. Diskusijas moderavo nacionalinės žiniasklaidos žurnalistai, o informaciją apie pažadus jų įgyvendinimą ir kitas vietos aktualijas ruošė Žinau, ką renku savanoriai. Tokios diskusijos įvyko 17 savivaldybių, buvo transliuojamos internetu

<https://www.facebook.com/zinaukarenku> ir sulaukė nemažo vietos populiarumo tarp vietos gyventojų ir žiniasklaidos.

2.1.2. PROJEKTAS „CRITICAL THINKERS“

2020 m. rugsėjo mėn. pasirašyta projekto „Critical thinkers“, finansuojamo pagal Erasmus+ programą. Dėl pandemijos projekto veiklų pradžia perkelta į 2021 m. rugpjūčio mėn.

Kritinis mąstymas ir sąmoningas dalyvavimas yra labai svarbūs, siekiant stiprinti jaunų žmonių atsparumą dezinformacijai ir manipuliacijoms. Šiuo projektu siekiama sutelkti Baltijos šalių ir trijų skirtingų organizacijų, dirbančių medijų raštingumo, politikos stebėsenos ir mokymosi proceso sužaidybinimo srityse, patirtis plėtojant mokomąją medžiagą, skirtą jaunimo NVO, jaunimo darbuotojams, pedagogams ir jaunimui. Šios tikslinės grupės tiesiogiai dirba su jaunais žmonėmis, kurie yra pasyviausi viešajame gyvenime, tačiau yra aktyvūs interneto naudotojai. Dažnai metodinė medžiaga kritinio mąstymo ir medijų raštingumo lavinimui, kurią jie naudoja, yra sudėtinga, sausa ir nėra aktuali jaunesnei auditorijai. Projektu siekiama tai pakeisti.

Projekto uždaviniai:

- Išanalizuoti, palyginti ir apmąstyti dabartinę praktiką ir medžiagą, esančią Baltijos šalyse kritinio mąstymo ir sąmoningo dalyvavimo klausimais.
- Parengti internetinį mokymo kursą apie kritinį mąstymą, medijų raštingumą ir sąmoningą jaunimo nevyriausybinių organizacijų, jaunimo darbuotojų ir lyderių dalyvavimą viešajame gyvenime.
- Sukurti interaktyvius mokomuosius žaidimus, skirtus ugdyti jaunuolių kritinį mąstymą ir sąmoningą dalyvavimą.
- Tobulinti jaunimo NVO, jaunimo darbuotojų ir jaunimo lyderių gebėjimus kritiškai mąstyti ir sąmoningai dalyvauti viešajame gyvenime.
- Didinti jaunimo informuotumą apie dezinformaciją, netikras naujienas ir grėsmes demokratijai.
- Palengvinti abipusį mokymąsi ir sukurti organizacijų, dirbančių kritinio mąstymo ir sąmoningo dalyvavimo srityse, tinklą

Projektas įgyvendinamas kartu su Estijos organizacija *Shokkin Group* ir Latvijos organizacija *Sceptical Society*.

Įgyvendintos veiklos:

- ✓ 2022 m. birželio 30 - liepos 4 d. Jāneda, Estijoje įvyko mokymai apie edukacinių žaidimų kūrimą, vyko jų projektavimo dirbtuvės. 14 dalyvių.
- ✓ 2022 m. liepos-gruodžio mėnesiais vyko edukacinių žaidimų tobulinimas.
- ✓ 2022 m. spalio 28-30 dienomis Vilniuje vyko tarpinis partnerių susitikimas. Aptarta projekto eiga, mokymų kurso ir kuriamų žaidimų progresas, aptarti reikiami patobulinimai, aptarta projekto rezultatų komunikacija. 9 dalyviai.
- ✓ 2022 m. gruodį baigta rengti mokymo kurso jaunimo darbuotojams apie politinę stebėseną, kritinį mąstymą ir medijų raštingumą medžiaga, pasirengta kurso sukėlimui į specialią platformą.

2.1.3. PROJEKTAS „NAUJOJI ŠVIETIMO PARADIGMA KONKURENCINĖMIS SĄLYGOMIS“. Projekto tikslas – sudaryti konkurencingą teisinę, administracinę ir finansinę aplinką nevyriausybiniams švietimo organizacijoms aktyviai dalyvauti švietimo politikos formavime ir įgyvendinime, pertvarkant ir tobulinant šias švietimo sritis: neformalusis vaikų švietimas, pilietiškumo ugdymas, neformalusis suaugusiųjų švietimas, valstybinių švietimo įstaigų funkcijos ir veikla bei savivaldybių švietimo paslaugos.

Dėl vėluojančios numatytų sričių pertvarkos sutarties įgyvendinimo terminas buvo pratęstas iki 2022 m. vasario mėn. pradžios. Ataskaitiniu laikotarpiu kartu su Nacionaliniu švietimo NVO tinklu pateikti [siūlymai dėl kuriamos Mokymosi visą gyvenimą](#) sistemos.

Projektą įgyvendino: viešoji įstaiga „Europos namai“, asociacija „Medardo Čoboto Trečiojo amžiaus universitetas“, viešoji įstaiga „Pilietinės visuomenės institutas“ (nacionalinio švietimo NVO tinklo nariai).

2.1.4. Projektas „Švietimas po NVO didinamuoju stiklu“. Projekto tikslas – sukurti sąlygas ir sustiprinti nevyriausybinių švietimo organizacijų į(si)traukimą į švietimo politikos įgyvendinimą visose jos įgyvendinimo pakopose (nuo konkrečių švietimo paslaugų teikimo iki sprendimų priėmimo) ir srityse (ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo, neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo). Projekto uždaviniai:

✓ Stiprinti švietimo NVO gebėjimus, skatinti dialogą tarp vietos valdžios ir NVO, vykdyti advokaciją dėl švietimo paslaugų perdavimo NVO Vilniaus miesto, Kauno miesto ir rajono, Kazlų Rūdos, Trakų ir Utenos rajonų savivaldybėse;

✓ Aktyviai dalyvauti ir teikti siūlymus dėl atnaujinamų bendrojo ugdymo, ypač – pilietiškumo ugdymo srities, programų ir rengiamo praktinio 4K modelio; vykdyti jų advokaciją ir įgyvendinimo stebėseną, taip atveriant galimybes realiam NVO dalyvavimui pilietiniame ugdyme;

✓ Atlikti švietimo duomenų teikimo ir panaudojimo švietimo srities sprendimų priėmimui analizę bei parengti siūlymus dėl jos tobulinimo, vykdyti advokaciją ir stebėseną, pasitelkiant partnerių išteklius ir gebėjimus.

Projekto vykdytojas ir partneriai: asociacija „Pilietinių iniciatyvų centras“, asociacija „Nacionalinis švietimo NVO tinklas“, fondas „Europos Vergelando Centras“, viešoji įstaiga „Europos namai“, viešoji įstaiga „Pasaulio piliečių akademija“, viešoji įstaiga „Kardokų gamtos mokykla“, viešoji įstaiga „Turing School“.

Ataskaitiniu laikotarpiu įgyvendintos šios projekto veiklos:

- Kartu su Nacionaliniu švietimo NVO tinklu, Europos Vergelando centru ir Pasaulio piliečių akademija balandžio 20–21 d. surengti [praktiniai mokymai mokytojams](#), „Saugios ir įtraukios aplinkos kūrimas sėkmingam Ukrainos vaikų įtraukimui į ugdymo procesą bendrojo ugdymo mokyklose“ Vilniuje ir Kaune, kuriuose švietimo ekspertai ir praktikai pasidalino su mokytojais ir mokyklų vadovais įžvalgomis ir gerosiomis įtraukiojo ugdymo patirtimis, aptarė mokytojo vaidmenį šiame procese bei pristatė tarpkultūrinio ugdymo(si) metodus. Mokymuose dalyvavo: Vilniuje – 12 asmenų, Kaune – 17 asmenų.

- Kartu su Nacionaliniu švietimo NVO tinklu, Europos Vergelando centru ir Pasaulio piliečių akademija gruodžio 15 d. suorganizuota [atvira diskusija](#) apie pilietiškumo ugdymo vaidmenį, didinant piliečių atsparumą krizėms. Khrystyna Chushak, Europos Vergelando centro programos „Demokratinė mokykla“ koordinatorė Ukrainoje pristatė preliminarinius 2022 m. Ukrainoje vykdyto tyrimo rezultatus, kurie leidžia daryti prielaidas, kokios pilietiškumo praktikos, didinančios piliečių atsparumą krizėms, yra labiau veiksmingos karo metu. Renginyje dalyvavo 18 asm. Parengtos [rekomendacijos mokykloms](#), „Atsparumo stiprinimas: pilietiškumo ugdymo vaidmuo“.

- Pateikti [siūlymai](#) dėl piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategijos įgyvendinimo plano projekto, bendradarbiaujant su nacionaliniu švietimo NVO tinklu, Europos Vergelando centru ir Pasaulio piliečių akademija (išsamiau skiltyje „Advokacijos veikla“).

- Kartu su Nacionaliniu švietimo NVO tinklu surengtos [apskritojo stalo diskusijos](#), Utenos rajono (spalio 17 d., Europos namai), Trakų rajono (lapkričio 16 d., Europos namai), Vilniaus miesto (gruodžio 13 d., Europos namai) savivaldybėse dėl glaudesnio NVO ir savivaldos institucijų bendradarbiavimo, NVO įtraukimo į sprendimų priėmimą ir paslaugų teikimą. Renginiuose dalyvavo:

Utenoje – 12 asm., Trakuose – 14 asm., Vilniuje – 15 asm. Prieš diskusijas atlikta švietimo NVO apklausa dėl į(si)traukimo ir dalyvavimo sprendžiant švietimo klausimus savivaldybėje.

- Kartu su Nacionaliniu švietimo NVO tinklu pateikti siūlymai **Utenos ir Traku rajonų bei Vilniaus miesto savivaldybėms pateiktos rekomendacijos** dėl partnerystės su NVO švietimo srityje stiprinimo. Rengiant savivaldybėms raštus, rekomendacijos derintos su NVO tarybų ir vietos švietimo organizacijų atstovais. Pateikus siūlymus, NVO tarybų organizacijų atstovams teiktos konsultacijos dėl rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos. Rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną tęsiama ir pasibaigus projektui.

- Kartu su Turing School parengta **neformaliojo vaikų švietimo atvirų duomenų Lietuvoje analizė ir rekomendacijos** dėl atvirų duomenų principų švietimo sistemoje taikymo.

2.2 KITA VEIKLA

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsakyму parengta tyrimo dėl gyventojų įsitraukimo į savanorišką ir bendruomeninę veiklą ataskaita ir rekomendacijos (remiantis visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro „VILMORUS“ 2021 m. lapkričio mėn. atlikta reprezentatyvia Lietuvos gyventojų apklausa „Asmenų įsitraukimas į savanorišką ir bendruomeninę veiklą“).

3. 2023 M. VEIKLOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR PLANUOJAMOS VEIKLOS

Tęsiant projektą „Critical Thinkers“, bus plėtojama su jaunimu dirbantiems asmenims skirta mokymo platforma ir įrankių rinkinys apie politinę stebėseną, kritinį mąstymą ir medijų raštingumą. Tęsiant projektą „Žinau, ką renku savivaldoje“, bus atnaujinamas ir stiprinamas „Žinau, ką renku“ savanorių tinklas, ruošiantis savivaldybių tarybų ir merų rinkimams 2023 m. – vykdoma merų pažadų stebėseną per internetinę platformą www.zinaukarenku.lt, organizuojami debatai savivaldybėse, rengiami mokymai ir edukacinės programos mokyklose bei kitose švietimo įstaigose. Ruošiantis 2024 m. rinkimams, bus ieškoma naujų finansavimo programų ir šaltinių. Atsižvelgiant į didėjantį geopolitinį neapibrėžtumą, bus siekiama plėtoti iniciatyvas, susijusias su pilietiškumo ir visuomenės atsparumo hibridinėms grėsmėms stiprinimu, rengimusi pilietiniam pasipriešinimui, savanoriškai veiklai ir kt.

4. ĮSTAIGOS DALININKAI IR KIEKVIENO JŲ ĮNAŠŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE IR PABAIGOJE

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje įstaigoje buvo du dalininkai – fiziniai asmenys. Bendra dalininkų įnašų vertė 2022 metais nepasikeitė ir sudarė įstaigos steigimo akte nustatytą 232,00 EUR sumą. Vieno dalininko įnašo vertė – 28,96 EUR, kito dalininko įnašo vertė – 203,04 EUR.

5. ĮSTAIGOS GAUTOS FINANSAVIMO LĖŠOS IR JŲ ŠALTINIAI PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

Iš viso 2022 m. gautas finansavimas –107 408 EUR, panaudoti tiksliniai įnašai, pripažinti finansavimo pajamomis 66 926 EUR. 16 793 EUR pervestas finansavimas projekto partneriam.

	Gautos lėšos ir jų šaltiniai ataskaitiniu laikotarpiu	Suma, EUR
1.	Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	35 401
2.	2 proc. GPM	372
3.	Europos socialinio fondo agentūra (Vidaus reikalų ministerija)	1242
4.	Aktyvių piliečių fondas	50 750

5.	Aktyvių piliečių fondas (projekto vykdytojas – Pilietinių iniciatyvų centras)	19 642
	Iš viso:	107 408

6. ĮSTAIGOS ĮSIGYTAS IR PERLEISTAS ILGALAIKIS TURTAS PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo įsigyta ilgalaikio turto. 2022 metais parduotas įmonės automobilis Subaru Impreza.

7. ĮSTAIGOS IŠLAIDOS PER ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

Sąnaudos iš viso sudaro 72 517 EUR, iš jų darbo užmokestis 34 122 EUR.

8. ĮSTAIGOS DARBUOTOJŲ SKAIČIUS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE IR PABAIGOJE

Ataskaitinio laikotarpio pradžioje įstaigoje buvo 9 darbuotojai, metų pabaigoje 4 darbuotojai.

9. ĮSTAIGOS SĄNAUDOS VALDYMO IŠLAIDOMS

Ataskaitiniu laikotarpiu tiesioginių įstaigos valdymo sąnaudų nebuvo patirta. Įstaigos direktorės darbo užmokesčio sąnaudos sudarė 0,00 EUR.

10. DUOMENYS APIE ĮSTAIGOS VADOVĄ, ĮSTAIGOS IŠLAIDOS VADOVO DARBO UŽMOKESČIUI IR KITOMS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS VADOVO IŠMOKOMS

Įstaigos direktorė – Judita Akromienė, direktorės pareigose dirbo savanoriškais pagrindais. Ataskaitiniu laikotarpiu išlaidų įstaigos direktorės darbo užmokesčiui ir kitoms išmokoms, susijusioms su įstaigos valdymu, nepatirta.

11. IŠLAIDOS, SKIRTOS ĮSTAIGOS KOLEGIALIŲ ORGANŲ KIEKVIENO NARIO DARBO UŽMOKESČIUI IR KITOMS ĮSTAIGOS KOLEGIALIŲ ORGANŲ NARIŲ IŠMOKOMS

Ataskaitiniu laikotarpiu išlaidų, susijusių su kolegialaus valdymo organo nariais, nepatirta.

12. ĮSTAIGOS IŠLAIDOS IŠMOKOMS SU VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS DALININKAIS SUSIJUSIEMS ASMENIMS

Ataskaitiniu laikotarpiu išlaidų, susijusių su dalininkais susijusiais asmenimis, nepatirta.

Direktorė

Judita Akromienė